

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Udgivet af et Interessentskab.
Ansvarshavende: Otto Gornitzka.
Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri.

Udgaar i et Antal af 1600 Eksempl.
og forsendes gennem Postvæsenet
til alle Hjem i Allinge-Sandvig,
Ølsker, Rutsker, Rø og Klæmøsker

Nr. 341

Freitag den 26. Marts 1920

9de Aarg.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
trykkes i et Antal af mindst 1600 Eksempl.
og forsendes gennem Postvæsenet i Allinge,
Sandvig, Ølsker, Rutsker, Rø og Klæmøsker.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
har den største Udbredelse i Nordre Herred
bliver læst i ethvert Hjem og egner sig der-
for bedst til Avertering.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
optager gerne Bekendtgørelser af enhver Art
saasom Køb, Salg, Foreningsmeddelelser,
Efter- eller Aflysninger, Auktioner etc.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
udgaar hver Fredag, kan bestilles paa alle
Postkontorer samt paa Bladets Kontor og
koster 1 Kr. halvårlig.

At leve —

At leve er ej at sanke
en Favnlid af Lykke og Leg;
at leve — det er at ranke
sit Inderstes store Jeg.

At leve var aldrig dette:
at træde til Toner en Dans,
men: trøstlig at kunne flette
af Blomster sin Kistes Krans.

At leve er ej at riste
sit Navn i et straalende Glar;
at leve — det er at miste
det sidste, en ejer og har.

At leve er dille svære
at kæmpe mod al sin Brynde;
at leve — det er at lære
trods Dødens Klokker at nynne.

Hans I. Hansen.

Danmarks Døre.

Af cand. jur. Cai Hegermann-Lindencrone.

Ejderens Navn „Egisdor“ paa ældste Dansk er blevet forklaret som betydende „Rædselens Dør“ — og meget bedrøveligt er der jo desværre ogsaa knyttet til disse Egne, men hvordan det end forholder sig med Navnet, har Sønderjylland altid været en Dør — baade Døren til at lukke og Døren til at aabne. Det er nu velkendt, hvorledes Sønderjylland har været vor Dør mod Syd baade i Kamp og Fred, men lidt mindre kendt er det vel, at de samme Egne ogsaa i fordums Tid var vor Dør mod Vest og Øst.

Første Gang et Glimt af vort Land naaede den europæiske Kulturverden var vel paa Aleksander den Stores Tid, da Pytheas foretog sin mærkelige Rejse nordpaa. Drevet af en usædvanlig Kundskabstrang drog Borgeren Pytheas fra Marseille ud med sit Skib maaske mest for at anstille astronomiske lagtagelser paa fremmede Steder, men vel ogsaa for at lære de fremmede Egne at kende. Han sejlede fra sin Hjemby ud gennem Gibraltarstrædet, langs Spanien, Frankrig og Englands Kyster, han besøgte Thule, det yderste Land i Verden, der hvor Solen har sit Hvilested (nemlig naar den staar paa Horizonten i Midnatssol-Perioden om Sommeren). Han kom ogsaa i Nærheden af Baltica, den store Ø eller Halvø, hvor han saa det Under, at

Land blev til Vænd og atter til Land igen.

Det er formodentlig Egnene ved Sønderjyllands eller Holstens Vestkyst, han besøgte. Pytheas er en af Verdenshistoriens største Opdagelsesrejsende, men led den Tort, at hans sandfærdige Meddelelse om Midnats-solen, om Tidevandet, om frose Have osv. blev opfattet som ret og slet Skipperløgne, og den stakkels Pytheas betegnedes af Oldtidens senere Geografer som „den største Løgnhals“.

Anden Gang Europa skimtede de danske Strande var paa Kristi Fødsels Tid, i Kejser Augusti Dage, da Kejserens Flaade lagde sig i Helgolands-Bugten. Vi har Kejserens egne Ord om denne Bedrift: „Jeg bragte Fred over Germanerne lige til Elbens Munding. Min Flaade sejlede fra Rhinens Udløb mod de østlige Egne lige til Kimbrernes Land (d. e. Jylland), hvorhen aldrig før den Tid nogen Romer var trængt frem, enten til Lands eller til Vands. Kimbrer (d. e. Himmerboer) og Karnder (d. e. Harboer, Beboerne af Vestjylland fra Harboere ned til Varde) og Semnoner og andre af Germanernes Folk i disse Lande bad ved Sende-færd om mit og det romerske Folks Venskab“.

Jyderne blev saaledes „det romerske Folks Venner“, ikke som Tyskerne indlemmede i det romerske Rige. Ejderen blev allerede den Gang „det romerske Riges Grænse“: „Eidora Terminus Imperii Romani“, som der staar paa Stenen, Frederik den 4. satte ved Rendsborg.

Vi gaar frem til for omtrent 1000 Aar siden. Danmark ligger nu som et ikke ukendt Land, ganske vist i Grænsen af den europæiske Kultur, og den glimtvisse Forbindelse er afløst af regelmæssig Trafik, men det ikke blot gennem Døren, Eidora, men ogsaa i Øst og Vest. Forbindelsesdøren mod Øst var Slesvig By; herfra udgik Handelsruterne paa Østersøen. En Mellemstation var Gotland, men Endepunktet var den finske Bugt, der hvor nu Petrograd ligger, dog kun Endepunktet for selve Rejsen paa det aabne Hav, Rejsen selv var meget længere. De danske og andre nordiske Købmænd sejlede op ad Neva til Ladoga-Søen og ind til den store Handelsby Novgorod, Holmegaard kaldet, og op ad Lovat; saa maatte de trække Skibene til Dvina, derfra atter til Dnjepr og sejlede saa ned ad den til Hovedstaden Kief, senere maatte de forbi de 7 Vandfald, der var kendte hos vore Forfædre med nordiske Navne: Det første hed meget betegnende „Ej sove!“, saa kom Holmfos, Gjallandefos, Alfarfos, Barufos, Leandifos og Strandbunafos. Nu kom de endelig ud i det sorte Hav, og over dette gik Farten til Østlandets store Hovedstad Konstantinopel eller Byzanz, men af Nordboerne kaldet Miklagaard, den store Gaard.

Undertiden fulgtes dog en anden Vandvej; man fulgte Volga helt ned

til det kaspiske Hav, sejlede over dette og handlede med Araberne paa den anden Side Søen; eller ogsaa standsede man midt paa Volga og handlede med Bulgarene, (der den Gang boede her). De havde i deres By Bulgar en Slags Stabelplads for Nordboernes og Arabernes Varer, Nordboernes: Pelsværk og Rav, og Arabernes forarbejdede Metalvarer — og deres „små runde hvide Mønter“.

Østvejen var den længste og mærkeligste, men Vestvejen holdt sig længere frem i Tiden. Den udgik fra Ribe. Herfra sejlede Købmændene til England og Flandern, solgte deres Kvæg og Heste og købte, navnlig senere hen i Tiden Manufakturvarer, navnlig Klæde baade londersk og leid, som der staar i Folkevisen, d. e. fra London og Leyden. Men man kunde ogsaa sejle længere — til Frankrig og Spanien, saa ogsaa paa disse Kyster genkender vi Nordboernes Vane at give de vigtigste Steder forstaalige Navne i Stedet for de vælske; Grisulupoli med Villamsborg og Varnandi i Veimuland i Frankrig, St. Ib (San Iago) i Spanien og endelig selve Herkules-Slænten, som vi kalder Gibraltarstrædet, men som vore Fædre kaldte Njarvasund. Det var vel nok Vikingerne, der begyndte derpaa og som overhovedet lagde Ruterne, men saa kom de fredelige Handlende og Pilgrimme (Jorsal-Farere) og fulgte de banede Søveje. Ind i Middelhavet var det vel mest de fromme, der kom, enten bevæbnede som Korsfarere eller som St. Jakobs Slav og Muslingeskallen, som Pilgrimme: til Bardelon (d. e. Barcelona), Masselju (d. e. Marseille), til Romaborg over til Akkersborg (d. e. Acca eller St. Jean d'Acre, som de frankiske Korsfarere sagde), hvorfra Rejsen gik til selve Jorsal (Jerusalem).

Ribe og Slesvig og Porten ved Rendsborg, det var Danmarks Døre mod Øst, Syd og Vest. Østvejen faldt først bort, idet Lybækkerne tog hele Østersøhandelen, Vestvejen blev ved at bestaa, men svandt i Betydning — overhovedet blev Handelen overtaget af Udlændinge — og Sydøren blev ikke en Dør, hvoraf vi gik ud og ind, men det blev Tyskerne, der gik ud og ind.

Det har været en af Ulykkerne i Danmarks Historie, at vor Forbindelse med Udlandet er blevet os en Plage, fordi vi ikke selv har varetaget Forbindelsen. Hvis vi selv overtager at lede og udvikle Forbindelsen ud ad til, bliver den ikke en Plage, men en Fordel. Maatte det være vort Maal i Fremtiden.

Hvide Tulipan.

Hvide Tulipan, der dufter dybt af Vaarens Vaar!
Rus af Muld og grønne Salter,
som mit Hjerte naar!

Kyske Ungdomsblomst, der drømmer i den skøre Luft!

— Ingenting bedøver Sjælen som din fjerne Duft!

Al den stolte, store Lykke,
langt fra Livets Kryb —
al den Elskov, som jeg elsker
stiger fra dit Dyb!

Kai Hoffmann.

Kristendommen og Nutiden.

Af Harald Bergstedt.

Den talentfulde Digter, Harald Bergstedt, har i „Vore Herrer“ udviklet sit Syn paa „Kristendommen og Nutiden“. Da den velskrevne Artikel sikkert vil interessere mange af vore Læsere, har vi tilladt os at aftrykke den her i Bladet.

Den lange sunde realistiske Udvikling, som Aandslivet herhjemme og andetsieds har gennemgaaet, har virket skærpene for lagtagelsesvnen og Realitetsvurderingen, men har samtidig betydet en sund og tiltrængt Hvileperiode for Sindenes spekulative Tilbøjeligheder, der nu atter synes ifærd med at vaagne.

Samtidig har under Verdenskrigens Blodsudgydelser Folkeslagene faaet en ret nærgaaende Mindelse om Død og Forkrænkelighed, om Liv, der hvirvles bort som Avner, og dette har yderligere sat de spekulative Tilbøjeligheder i Virksomhed.

Endelig er Kirkespørgsmaalet ved at dukke op paa ny i vor hjemlige Politikk til betydningsfulde Drøftelser og Afgørelser.

Af alle disse Grunde, tror jeg, der er Interesse for en Drøftelse af Spørgsmaalet: „Kristendommen og Nutiden“ . . . jeg mener hermed først og fremmest det Spørgsmaal: Hvad er i Virkeligheden Kristendommen for noget, set med Nutids Øjne?“

Det er altsaa hovedsagelig dette Spørgsmaal, jeg vil søge at besvare i det følgende.

Civilisationens to Piller.

Det, der har skaffet „den hvide Race“ Forspringet i Kultur og Samfundsudvikling, er aabenbart 1) den frie græske Tænkning (Fritænkeriet) og 2) den lovlige kristne Folkekultur (Kristendommen).

Det er to bundforskellige Kultureer, der udfylder og afbalancerer hinanden.

Fritænkeriet er en Individ-Kultur. Kristendommen er en Masse-Kultur.

Den første udvikler den enkelte til den størst mulige Dristighed, Selvfølelse og Respektløshed.

Den anden civiliserer og læmmer Folkehavet til størst mulig Ydmyghed, Orden, Respekt og Lydighed under Loven.

Den første udmunder i dette: Rejs dig, staa alene!

Den anden raaber: I Flok og paa Knæ!

Den første afskyr Lighed og Arm-i-Arm.

Den andens Feltraab er: Lighed og

Arm-i-Arm.

Den første appellerer til Forstanden.

Den anden til Relfærdighedssansen.

Den første arbejder med Bogen og i Studerekammeret.

Den anden arbejder med Massepaavirkning i store Folkehuse, ved Pragt, Musik, Optog, Ceremonier og Fællessang.

Fritænkeriet har frelst den hvide Races Tænkning for Forstokkethed og Stagnation. Kirkekulturen har læmmet og organiseret den hvide Races Folkehorder med uforlignelig Myndighed og Kraft.

Begge Kultureer har jævnlig tøret sammen, bekriget hinanden, blodigt og uforsonligt, jævnlig domineret hinanden — men i det lange Løb farvet og paavirket hinanden og viser Tilbøjelighed til engang i Fremtiden at gaa op i en højere Enhed . . . paa den Maade, at Kirken lærer at bruge sin Forkyndelse i Overensstemmelse med Samtidens Viden og Forstand og Intelligens — og Intelligensen lærer at betragte Proletariatet, Folkehavet, som andet og mere end brøende Oksehjorder.

Den frie Tænkning

eller „Fritænkeriet“ skabtes afgørende af Sokrates, en forholdsvis ulærd Mand, Gadeoriginal og liv. Billedskærer i Athen. Han blev i vor Civilisation Hovedopdageren af den gode, rolige Samvittighed i Liv og Død, den Sindsro, der hviler paa en skarp vaagen Sans for Sandhed og for Gudhed.

Lærdom tyngede ham ikke, imponerede ham heller ikke. Muntert og smidigt forbeholdt han sig at underkaste alt, selv det mest „ophøjede“, en jævn og lidenskabsløs Prøvelse uden Forhaandsmeninger. Man kalder mig den klogeste af alle, sagde han lejlighedsvis spøgende. Det maa være, fordi jeg er den eneste, der ved, at jeg ingenting véd!

Midt i en patriotisk højtidelig og torholdsvis sprænglærd Tid virkede Sokrates forbløffende og forargende som et aldrig før set Fænomen og blev 71 Aar gammel (!) anklaget for Fritænkeri og efter en vidunderlig klog-vevmodig-skælmisk Forsvarstale dømt til at tømme Giftbægeret i Fængslet.

Han tønte det, spøgefuldt og alvorfuldt samtalede med sine Venner om Liv og Død — rolig og klar til det sidste — Aar 399 før Kristus.

Denne frygtløse, frimodige Tænkning blev Grundlaget for de Danne-des Kultur ned gennem Tiderne til vore Dage. Det er denne frygtløse frie Forskning, som har givet den „hvide“ Intelligens dens ørnestærke, hensynsløse Kraft til at arbejde sig frem og atter frem gennem alle Fordomme.

Sokrates er den „hvide“ Tænkningens Fader.

Den folkelige Kirkekultur

Begyndte naturligt først at udforme sig en 3-400 Aar efter Sokrates, da der havde begyndt at danne sig et Kæmpeproletariat, efterhaanden som Oldtidens store Erobrere havde dynget Riger til Riger, og alle disse broget forskellige, barbarisk uberegnelige, undervungne Folkemasser var havnet som Slaver under Romerregnets Scepter. Hvilket Svælg der har været mellem de „sokratisk“ dannede romerske Stormænd og deres skatkyldige Folk! Hvilken Foragt og hvilket Had! Kejser Nero fodrede sine Svin med Slaver!!

Blandt alle disse sammenbragte Slaver og Barbarer maatte der udbrude en Fællesfølelse, en Solidaritet, en Folkekultur „af Dybsens Nød“, en Kultur med Blikket frygtstomt men truende og dømmende vendt mod Tyrannerne, mod Kejsere og Konger, mod Rigmænd, Fraadersere og Intelligente, mod Rom, „den store Skøge“, det fordærvede „Babylon“ — — en Dommedagstrang, som altid opstaar i Proletarerne, en Tusindårsrig Længsel mod nye, bedre Tidens Morgenrøde, som den ligeledes altid opstaar i Proletariatene, og endelig den Stemning, der altid er søregen for alle Almue-Gæringer: En glødende Solidaritet, en almenneskelig, en international Broderkærlighedsaand, der er Proletariaternes største aandelige Skat.

Ganske naturligt maatte disse tre Grundstemninger danne Bunden for Folkekulturen i de Ijerne Tider, da Civilisationens store Proletariat dannede sig: Dommen, Haabet og Sammenholdet — Dommedagstrangen, Freds- og Messiaslængselen og Menneskenes Broderskab.

Østerlands undervungne Folkhorder var dengang som et taaget Verdenshjørne, fra hvis ophidsede, overspændte Dyb undertrykte halvvalte Religioner og Sværmerier steg ud, een efter een, og gennemfoer det mægtige Romerriges primitive Befolkning: Isisdyrkelse, Messiaslængsel Astarlekultus, Tungelalerier, Døbesekter, Mirakelmagerier, Spiritisme . . .!

Og alle Veje førte til Rom. I Roms overfyldte Proletargyder og Jødekvarterer mødtes et Mylder af Sværmerier og bejlede til det ny-skabte krigshærgede Storproletariat. Kan da nogen undre sig over, at det blev Peters og Paulus' Freds-evangelium, der tog Proletariatet med Storm, dette Evangelium med dets mørke Dommedagstrusel, dets sværmeriske adventistiske Budskab om, at Himmeriges Rige var kommen nær, og dets lidenskabelige Forkyndelse af Orden, Fred og Broderskab?

Og Dogmerne, Miraklerne! Ak, disse overtroiske Oldtidspoleterer var i Forvejen saa vant til at høre om Guder med syv Hoder og tre Arme! Om Kejsere, der blev oplaget i Gudernes Kreds! Om Guder og Gudesønner, der steg ned og tog jordisk Skikkelse paa, snart Tyreskikkelse, snart Svaneskikkelse, snart Menneskeskikkelse — — og om Mirakelmagere, der uddrev Djævle, opvakte Døde, helbredte Værkbrudne!

Al denne Overtro, der voldte Nutidens Kristne saa mange aandelige Obstruktioner og Sjælekampe, var for Oldtidensfolkene det mindst paa-faldende. Det var for dem ligesaa let at faa ned, som det den Dag i Dag er det for Kabylerne og Hottentotter.

Men det ny, det dristige, det vældige, det betagende for dem, det var dette om Gudesønner, der tog Skikkelse af en Menigmand, toede Menigmands Fødder, lovede Menigmand Livets Krone, kaldte Menigmand op i den Himmel, hvor ellers kun Romerkejsere kom,

lagde Menigmand i Abrabatus Skød og kastede den rige Mand i Flammerne.

Hvad Under, at dette Menigmands-Evangelium blev grebet med aabne Arme af Oldtidens Proletariat og blev Grundlaget for hele den europæiske Folkekultur op til vore Dage — den Kultur, der skulde tæmme Europas barbariske Folkehav og lægge det under Loven!

Den første Kristendom

har haft sin egen mærkelige Farve af en panikagtig Forkyndelse af nærførestaaende Dom, Dommedagsfantasier og mystisk-fantastisk formum-mel Truselstale mod det fordærvede Rom. Aabenbarings Bog staar som et kosteligt historisk Monument over disse elektrisk extatiske Tider.

Som Løbeild har Dommedags- og Omvendelsespanikken bredt sig til Middelhavets Søstæder, hvor der har organiseret sig en Række Smaaof-kemenigheder af Fiskere, Jøder, Slaver etc. Omrejsende Missionærer har holdt Forbindelsen vedlige, og siden hen har der vel cirkuleret en lang Række mer eller mindre fantastiske Evangelier i Afskrifter og Afskrifters „forbedrede“ Afskrifter.

Bevægelsen har efterhaanden mistet sin panik-agtige Løbeilds-Karakter, eftersom Dommedag udeblev, og har forvandlet sig til en stærk og energisk Proletarvækkelse, der med sin Ild og Glød har indfanget en Række intelligente Idealister og Sværmerier, Mænd af lignende Støbning som Suindberg og Johannes Jørgensen, Kvinder som Fru Anna Larssen-Bjørner.

I deres Hænder er Bevægelsen bleven „interessant“, har vundet Indpas i de højere Lag, hvis græske „Dannelse“ sikkert har været ligesaa overfladisk en Fernis, som „Dannelsen“ hyppigt er det den Dag i Dag. Kristendommen er kommen paa Mode som en stor ny moralsk Folke-Renaissance, et Folkegenne-brud med Centrum i Rom, en Slags storstilet „Indre-Mission“, der faar „Venner“ i det romerske Kejsarhus, faar Statsunderstøttelse, og af kloge beregnende Mænd opføres som anerkendt Statsreligion, som en god, sund, statsanerkendt Folkekultur for det romerske Riges mæglige og farlige Folkehav af halvvalde Barbarer. Dette skele ca. 325.

De kristne Kirkemænd var rykket op til at blive indbyrdes rivaliserende, indflydelsesrige og mægtige Folkeledere, en ny politisk Magt i Romeriget, og de befæstede den nye Folkekultur med glimrende Maalbevidsthed og praktisk Sans.

Myndige, fremragende Kirkemænd, Hadere af Vrøvl, fik samlet et Ud-tog af de brugeligste cirkulerende Evangelier og opbyggelige Breve, idet man kort og godt kasserede en lang Række fantastiske eller mod-stridende Evangelier-og samlede Resten i een Bog, det ny Testamente, som erklæredes for „hellig“ — eller med borgerlige Ord: autoriseredes.

Dette Værk fuldbredtes efter lang-varige Stridigheder og Viderværdigheder paa Kirkemøderne i Hippo, Aar 393, Kartago 397 og Rom 494.

Det er paa-faldende sent — opimod et halvt Tusinde Aar efter „Kristi Fødsel“, men nogen særlig stor Hast havde det jo i Grunden heller ikke, da Propagandaen jo var mundtlig, og Menighederne jo ikke kunde læse.

Og Kristenkirken stod nu som en fasttømret, indflydelsesrig Organisation, der efter Romerriges Fald tog Regimentet over Folkehavet, og som, selv styret af stærke, myndige Biskopper eller Paver, gjorde Front mod Nordeuropas og Mellemeuropas barbarisk-vilde Folkestammer og Vikingefolk for at lægge dem under Loven — Moseloven.

Helvedestruslen, der var rettet mod de egoistiske, romerske Tyranner, blev i det Sted rettet mod Barbarerne.

Pavevældet.

Et mægtigt Missionsarbejde tog sin Begyndelse! — støttet af Kejsere og Konger med Sværd og Soldater! Et ejendommeligt Missionsarbejde! En haandfast Maade at „omvende“ Folkene til Kristendommen!

Nu omstunder er en saadan Omvendelse en indviklet Proces, beskrevet af tallose Kirkemænd: Anfægtelser, Grublerier, Nattesamtaler, Bønner og Sjælekampe, Sirdrystelser og Sjælekriser — — indtil endelig „Frelsen“ og Omvendelsen springer frem og Lyset gaar op for den anfægtede.]

I disse Kirkens store Missionstider gik det nemmere for sig: Flok efter Flok gennes i Vandet med Sværd og Knubs, med Eder og Spydslænger! En Munk læser Daaben over dem, og naar de alter kommer op af Vandet, flove og vaade — — saa er de Kristne!

Og alligevel. — — Det var Civilisationens nødvendige Skrubarbejde . . . hvor komisk det end nu bag-efter tager sig ud, maalt med Evangeliets skønne Ord, der var Arabisk for disse vilde Bander.

Og det er Skrubarbejdets Tid! Det er selve Civilisationen, der skabes! Det er Kirken, der med Dommedagspisken i Haand gør sin vældige Manddomsgerning! Det er Europas trodsige Vildskab, der tvinges til Ydmyghed under Korset, til Lydighed under Moseloven . . . med Himmelløfter, med Helvedestrusler, med Skrub og Knubs og Sværd og Blod, og mange stejle Høvdinger maa række Hals for Kniven, før man anerkender, at nu herefter fører alle Veje direkte til Rom!

Og det er Højdepunktet af Kirkens Vælde!

I Rom sidder Paven som St. Peders halvt overnaturlige Efterfølger med Himmerigs Nøgler og Fortabelsens Banbulle, omgivet af alle sine Kirkefyrster og Kardinaler i røde og grønne, hvide og violette Kirkekaaber, i broget kejserlig Pragt som Overhovede og Hersker over et internationalt Folkehav, der damper af Vildskab og Overtro . . . som Civilisationens sande Topunkt i Rom. Derfra udgaar Munkeordenerne, glider som Laviner ud over Folkehavet, Laviner af Godhed, af Velgørenhed, af Oplysning og Optugtelse, af Skønhed og Orden; derfra ledes Missionsarbejdet, der kulminerer i de frygtelige, bloddryppende Kors-tog.

Og Oldtids-Proletariat-Kirkens øverste Mænd havde naaet en Magt saa kolossal, saa fænomenal, at de indsatte og afsatte Konger og Kejsere, dulle Riger ud, lyste Land i Band, indtil de slukørede Konger kom rejsende som Tiggere for Pavernes Dør.

Og en Hærskare af Verdens ypperste Genier i Kunst og Forstand holdt til som en Fuglesværn om Kirkehøffet i et Liv fuldt af Fest og Tøjlesløshed, Gudsbespottelse og Manddrab . . . i en „Renaissance“ i Farver, Musik og Erotik, hvortil Verden hverken før eller siden nogensinde har set Mage!

Det er som en Fabel at stirre paa, en Fabel, der gør En stum!

Forts.

En Spisestue

i Egetræ, bestaaende af 1 engelsk Buffet, 1 Anretterbord, 6 Stole, 1 Spisebord samt 1 brugt nøddetræsmalet Buffet med Skab i Opsatsen og et brugt stort rundt Egetræsbord er billig til Salg.

Ful. Mortensen.

Hjertelig Tak
for udvist Opmærksomhed ved vor Sølvsbryllup.

Jørgen Christiansen og Hustru.
Osker.

Ruge-Æg

af Ægte Ancona — a 40 Øre — er til Salg hos

Skrædder Westh.
Allinge.

Salonskydningen

i 14. Kreds begyndes Søndag den 28. ds. paa det sædvanlige Sted i Osker.

Ajletønderne
er færdige.

L. Pihl, Klemensker.
Telefon n. 13.

MAGASIN DU NORD

Restparti

af Frakker, Kostumer, Regnfrakker, Nederdele, Bluseliv og Kjoler sæges vedblivende med

10 pCt. Rabat.

J. P. Sommer,

MAGASIN DU NORD

Frelsens Hær

Som Præmie paa Adgangskortet kan den der har Nr. 229 hente Dukken.

Rø Kirke.

I Rø Kirke bliver der Førstgudstjeneste Kl. 10 Skærtorsdag og 1ste Paaskedag. Sidstgudstjeneste Kl. 2 Langfredag og 2. Paaskedag.

Vi har rigtig gode
bornh. Spegesild

Pris 18 Kr. pr. Fjerding, naar Træerne byttes.

Nordlandets Handelshus.

En Veranda

og en Dobbeltør samt et Fag Vindu er til Salg paa Hullegaard i Klemensker.

De bedste Sorter, som kan skaffes.

Kraftigt **Flormel** af **canadisk Hvede**
do. af **australsk Hvede**
do. af **bornholmsk Hvede**

sælges billigst mulig og er foreløbig fri for Rationering.

Meget smukt og kraftigt **Rugsigtemel.**

Grovmalet prima Rugmel

sælges med Alleværing af Kort eller Mærker til de fastsatte laveste Priser.

Nordlandets Handelshus.

Duge og Servietter

er hjemkommen og sælges til gamle Priser.

J. P. Sommer.

Magasin du Nord's Udsalg i Allinge.

Golden-Sirup

er et rent Produkt af Rør-Sukker. Meget kraftigt og velsmagende. God Tilsætning for Sukker til al Madlavning.

Vi har rigeligt af **alle Sorter Sukker** men samme sælges kun mod Alleværing af Mærker.

Priserne er billigst i

Nordlandets Handelshus.

Sulv-Lakfernis,

hurtigtørrende og glansfuld, af den bekendte gode Kvalitet, anbefales.

J. B. Larsen.

Sjælden pæne og letkogende **bornh. Kogearter**

prima Flækærter.

Og særdeles god og smuk **færoisk Klipfisk**

sælges i

Nordlandets Handelshus

Vi har det gammeldags

Grove spanske Salt

Raff. Køkkensalt

Fint og rent Smørsalt

Stensalt i Stykker til Kreaturerne.

Nordlandets Handelshus

Gudstjenester og Møder.

Palmesøndag:

St. Ols Kirke Kl. 10, Skrm. 9 1/2.

Allinge Kirke Kl. 2.

Mandag Ungdomsafdelingen.

Tirsdag og Onsdag ingen Møder.

Skærtorsdag:

Allinge Kirke Kl. 10.

St. Ols Kirke Kl. 2. Allergangs-Gudstjeneste uden Skriftemaal.

Langfredag:

St. Ols Kirke Kl. 10, ingen Altergang.

Allinge Kirke Kl. 2.

Paaskedag:

St. Ols Kirke Kl. 10, ingen Altergang.

Allinge Kirke Kl. 2.

2. Paaskedag.

Allinge Kirke Kl. 10 Skrm. 9 1/2.

St. Ols Kirke Kl. 2 Skrm. 1 1/2.

Udebliver Bladet

beder vi Læserne henvende sig paa Postkontoret, og Fejlen vil hurtigt blive rettet. I modsat Fald maa De henvende Dem til Bladets Kontor, og vi skal da sørge for, at De faar det tilsendt.

Nye Sendinger af

18 pCt. Superfosfat.

Vi har rigeligt heraf og sælger gerne.

Ægte Chili-Salpeter

er paa Lager og udleveres gerne snarest.

Norges-Salpeter er udsolgt. Nørresundby Gødningkalk kommer.

Nordlandets Handelshus.

BRAND- OG LIVSFORSIKRINGS-
AKTIESELSKABET

SVEA

HØVEDKONTOR: BREDGADE 28
(Odd-Fellowpalæets søndre Pavillon)

tegner alle Kombinationer af Livsforsikring til billige Præmier
ved Henvendelse til Selskabets Agentur for Bornholm.

Tlf. 60 **V. J. Claussen, Sandvig.** Tlf. 60

Til Konfirmationen

anbefales

Sort Kjøletøj fra 4 Kr. pr. Meter,

hvidt do. 3 — —

Sorte Strømper fra 1 Kr. pr. Par,

hvide do. 1,65

Stort Lager af **Skørter** og **Linned.**

Konfirmations-Habitter,

saavel **Jakkensæt** som **Matros-Habitter.**

Kraver, Flipper, Skjorter og Kasketter
i stort Udvalg.

Nordlandets Handelshus.

Messens Ene-Udsalg.

*Svær blaa Ravndug, Busserundestof,
Arbejdsbenklæder og Jakker.*

Alt til rimelige Priser.

Chr. Olsen, Allinge.

Melassefoder med Hvedeklid

af Sukkerfabrikkernes prima Produktion er nu paa Lager.

Fortrinligt Tilskud til Heste, Køer, Svin og Høns.

33 Kr. pr. 100 kg.

Nordlandets Handelshus.

En Ladning Koks,

prima engelske, losses i disse Dage, 12 Kr. hl.

Nordlandets Handelshus.

**Prima Tagpap, friskbrændt Cement,
prima Brædder, Planker og Tømmer**

alt til billigste Dagspris hos

Allinge Kolonial & Produktforretning

Tagvinduer, Staldvinduer,

Murgrøder og Niste, Syrdøre og Rensedøre

til meget billige Priser hos

Allinge Kolonial & Produktforretning

Salmebøger

anbefales til billige Priser — Navn gratis. — Mange pæne Ting, passende til Gaver. Kort og Telegrammer i stort Udvalg. Ny hjemkomne **Tapeter** anbefales. Nogle Rester fra forrige Aar sælges meget billigt. Rullegardiner og Gardinstænger leveres gerne. Loftspap sælges til billigste Priser.

Charles Svendsen. Hasle.
Telefon 66

Rosenkartofler

er til Salg paa

Skovbo i Olsker.

Telefon Sandvig 34.

Code Spise- og Læggekartofler

samt **Sættechalotter** faas hos

Gartner Jensen, Allinge

Telefon 41.

Forlang hos Deres Handlende

Viggo Glistrups

KAFFE.

Specialitet:

Ægte Java Kaffe.

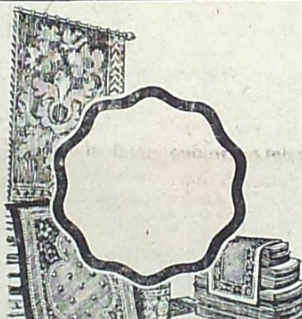
Messens Ene-Udsalg.

Sort, graat, hvidt, brunt og
blaat

Gobelinuldgarn

og Fingerringspind er paa Lager
til billigste Pris.

Chr. Olsen, Allinge.

Gulvfæpper

alle Størrelser i Tapestry, Ax-
minster og Plysch

3/4 — 1 1/4 — 1 3/4 — 1 7/8.

Chr. Olsen, Allinge.

Telefon 100.

Dæhnfeldts

anerkendte

Urte- og Blomsterfrø

faas hos

Gartner Jensen,

Allinge. Telefon 41.

Et brugt Klaver

ønskes til Leje eventuelt til købs.
„Bill. nrk. 125“ med Opgivelse af
Leje og Pris bedes indlagt paa Bladets
Kontor.

Formiddagspige.

En yngre Pige søges fra 1. Maj.
Løn 30 Kr. maanedlig.

Lærer Toft, Sandvig.

Advarsel!

Hønssejerne anmodes om at holde
deres Høns fra uderlegnedes Haver
i modsat Fald vil de blive skudt
Bager P. Holm, P. H. Holm,
P. Kure, Postbud Dam, S. Madsen,
Smed C. Pedersen.

Overretssagfører

Bojesen Kofoed, Rønne

St. Mortensgade 17.

Inkassation, Dokumentskrivning m. m.
Træffes i **Hasle** Onsdag Formd.

Vindjakker

i alle Størrelser og Kvaliteter fra 25 Kr.

Nordlandets Handelshus.

Vi har et meget stort Lager af hvide og ecrü

Gardiner

fra 1 Kr. pr. Meter.

Nordlandets Handelshus.

En lille Sending engelske skræddersyede

Sportsbenklæder

af prima Cover Coat er hjemkommet og sælges til en meget
billig Pris.

Nordlandets Handelshus.

Prima

Tagtjære og Tjærekoste

anbefales til billigste Priser fra

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Fiskernes Salgsforening i Hasle. Telefon 107.

anbefaler sig med god **Sommersild** og **Kryddersild** i Fjer-
dinger og Ottinger til Dagens billigste Pris, og garanterer vi for god og
reel Behandling. — Forsendes overalt paa Øen.

En Halerem

er tabt mellem Klemens Kro og
Skrubbegaard. Alleveres mod Dusør
paa **Vøvergaard i Olsker.**

En sort og hvidbroget Høne

er kommen tilbøende til Engvang
i Olsker og kan afhentes af Ejeren
imod Betaling af dette Avertisse-
ment.

Til Salg.

— Antikt Kobbertøj, 1 Høvlbænk,
brugte Sække, en Mængde forskel-
ligt Værktøj samt en Del brune
Gymnastiksko med Gummisaal sæl-
ges billigt.

Træskomager Larsen.

Nye Tapeter

er hjemkommen. Stort Udvalg.

E. Abrahamsens Boghandel, Sandvig.
Telefon 55.

Nogle særlig gode fynske

Lødekvier,

bestaaet Tuberkulinprøven, staar til
Salg eller Bytte med gode Slagle-
kreaturer.

Heslegaard pr. Tein.

1 drægtig Hoppe,

6 Aar, 11 Kv., samt en køn 3-aars
Hoppe, rød, 10 Kv. 1", staar til
Salg eller Bytte.

Heslegaard pr. Tein.

Olsker.

Det bekendtgøres herved, at den
ordinære Generalforsamling for

Olsker Sogns Sygekasse

den 28de Februar vedtog at forhøje
Medlemsbidraget med 50 Øre Kvart-
talet fra 1ste Januar d.A. at regne.
Vedtægtens § 11, 2. Stk. bliver
herefter at ændre saaledes:

For en daglig Pengenhjælp af

40 Øre betales 2,25 kvartaarlig

50 — — 2,50 —

60 — — 2,75 —

70 — — 3,00 —

80 — — 3,25 —

Til Kredsformand i 3. Kreds val-
tes Husmand Anders Rasmussen,
til Kredsformand i 5. Kreds (Tein)
valgte Fisker Ferdinand Bendtsen.

Bestyrelsen.

Ligkister og Møbler.

anbefales.

Klemensker Snekkerforretning

Telf. Kl. n 13.

L. Pihl.

Allinge Biograf.

Søndag den 28. ds. Kl. 7—8.

Sachsisk Schweitz.
Naturbilleder.

Studenter-Kammeraterne.

Skuespil i 55 Afdelinger

af Nordisk Films Co.

I Hovedrollerne **Carlo Wieth** og
Arne Weel.

Sædvanlige Billetpriiser.

En Tillægskvie

godt 1 Aar gammel, er til Salg hos

K. A. Mogensen,
Rovang, Olsker.

Juli-Kartofler

er til Salg paa **Kildesgaard,**
Telefon Rø 24.

4-Ugers Grise

er til Salg paa **Bakkegaard**
i Rutsker.

Allinge.

Tøj modtages til Rulning.

Udsalg af

Fajance og Lervarer.

Dorthea Møller,
Vestergade.

Rø

Sygekasse.

Medlemmerne gøres opmærksom
paa, at Bestyrelsen har vedtaget at
opkræve et Ekstra-Kontingent i Aar
af 15 Øre pr. Maaned for Kvinder
og 20 Øre for Mænd. Beløbet vil
lejlighedsvis blive opkrævet.

4-Ugers Grise

og en Gylte, som farrer først i Maj,
samt hjemmeavlet Rajgræsfrø (Sund-
bæk St.) er billigt til Salg paa
Gudmingegaard i Rø.

Hotelmedhjælper søges.

En ung Mand, 15—18 Aar, som
har Lyst til Hotelvæsen, kan faa
Plads i Sandvig fra 15. Juni til 17.
August ved Henvendelse i

A. Nybo,
Korsbjerg.

Svøsnake pløjede tørre

fine Panelbrædder

1/2 Toms og 3/4 Toms — alle Længder fra 6—22 Fod.

Ligeledes særdeles tørre og fine pløjede og høvlede 1 1/4" x 5" og 1" x 6" omtrent helt kvistfri **Granbrædder**, som er meget egnede til Loft, Gulve og lign. — Der er mange af de lange Længder. Disse sælges pr. løbende Fod og med stor Rabat pr. kontant.

Nordlandets Handelshus.

Hvide og kulørte
Sardintejer
fra Messens egen Fabrik
Chr. Olsen,
Allinge, Telefon 100

Vi har store Oplag af udmærkede

Gode Udsudsbrædder

i alle Længder. Meget rimelige Priser og stor Rabat pr. kontant.

Nordlandets Handelshus.

Vi har friskbrændt Portland Cement,

Vægpap i smaa og store Ruller,
Gibsrørvæv. Bedste Tagpap i Ruller,

og sælger til laveste Dagspris.

Nordlandets Handelshus.

Allinge Kolonial- & Produktforretning

anbefaler

Ris, Rismel, Sago, Sagomel
Havregryn. Kartoffelmel. Mannagryn.
Semulegryn. Byggryn. Blommer.
Kosiner og Abrikoser.

Alt i prima Varer og til billige Priser.

Allinge Kolonial- & Produktforretning

Kaveredskaber

Største Udvalg og billigste Priser hos
Allinge Kolonial & Produktforretning

Erindringsliste.

Toldkammeret 8—12 Form., 2—5 Efterm.
Kæmmerkontoret 10—11 og 2—4.
Borgmesterkontoret 2—4 Eftm.
Laane- & Diskontobanken 2—4 Eftm.
Sparekassen 10—12 og 2—4.
Branddirektøren do.
Stempelbureauet i Sparekassen. 10—12. 2—4
Dampskibsexpeditionen, aaben ved Ski-
benes Ankomst og Afgang Tirsdag
og Fredag Efterm., Mandag og
Torsdag Form.
Sognepræsten Tirsdag og Fredag 6—7.
Distriktslægen 8—9 og 2—3.
Postkontoret: Søndage 9—12 og 2—6
Søndag 9—11.
Telegrafstationen 8 Morgen til 9 Aften.
Søndag 9—10.
Statsanstalten for Livsforsikring ved Chr.
Olsen, Messen. Kontortid 1—4 Em
Folketingsbygningen paa Raadhuset:
Fredag 7—8,
Jernbanest. er aaben for Gods 8—12, 2—7
Hjælpekassen: Formd., Bagerm. P. Holm
Kasserer H. P. Kofod. Kontortid hver
Fredag fra 5—7.

Ordet er frit!

Vi gør vore mange Læsere i By og paa Land opmærksom paa, at enhver kan faa optaget Artikler og Indlæg om Emner af almen Interesse i „Nord-Bornholms Ugeblad“. Betingelsen er kun, at det skrevne er holdt i en sømmelig Form og indenfor rimelige Grænser, samt at Indsendere—til Underretning for Redaktionen—opgiver Navn og Adresse. Ligeledes modtager Redaktionen gerne Meddelelser om saadanne Ting og Forhold, som egner sig til Behandling i Bladets Spalter. Dette gælder baade Byen og Landet, og det er en Selvfølge, at Redaktionen altid vil iagttage den strengeste Diskretion med Hensyn til sine Ki der.

Rønne-Allinge Jernbanes Køreplan.

Søgnedage.

Rønne—Sandvig

Fra Rønne	820	630
- Nyker	843	653
- Klemensker	903	713
- Rø	923	733
- Tein	941	751
- Allinge	954	804
- Sandvig	10—	810

Sandvig—Rønne

Fra Sandvig	11—	840
- Allinge	111	851
- Tein	1124	904
- Rø	1142	922
- Klemensker	1205	945
- Nyker	1220	10—
- Rønne	1240	1020

Søn- og Helligdage.

Rønne—Sandvig

Fra Rønne	845	1235	450
- Nyker	904	1254	509
- Klemensker	921	111	526
- Rø	939	129	544
- Tein	954	144	556
- Allinge	1004	154	609
- Sandvig	1010	2=	615

Sandvig—Rønne

Fra Sandvig	1040	230	645
- Allinge	1048	238	653
- Tein	1058	248	703
- Rø	1114	304	719
- Klemensker	1133	323	738
- Nyker	1145	335	750
- Rønne	1205	355	810

Jøger De en Pige, en Karl eller en Dreng, eller mangler De en Svend eller Lær-ling en Fodermester eller anden Medhjælp, bør De snarest avverttere i Nord-Bornholms Ugeblad der hver Fredag bringes direkte ind c. 1700 Hjem og læses af saa godt som hvert eneste Tyende. En Annonce her i Bladet vil derfor saa godt som altid bringe et tilfredsstillende Resultat.

MAGASIN DU NORD Kjøletøj.

Prima Kvaliteter i hvidt, sort og kulørt anbefales til gamle Priser.

J. P. Sommer,
MAGASIN
DU
NORD

Tapet og Malervarer

Gulvfernis
Malerfernis
Kalkfarver

anbefales fra

Allinge Kolonial & Produktforretning

Bestil Deres Foraarsstøj i Tide.

Vi har det største Udvalg af engelske Klædevarer til rimelige Priser. Klædninger syes efter Maal paa faa Dage.

Nordlandets Handelshus.

Markfrø. Markfrø.

Eneforhandler
for Trifolium

Bestillinger bedes venligst snarest indsendt.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Bornholms Spare- & Laanekasses

Afdeling i Allinge

Kontortid: 10—12 og 2—4.

Modtager Indskud paa alm. Sparekassetilkaar til en Rente af 4 pCt. p. a., par Folio til 2 pCt. p. a.

Urte- og Blomsterfrø

faas hos

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Bornholms Margarinefabriks

VEGETABIL MARGARINE

er anerkendt som den bedste.

Faas hos alle Handlende.

Et meget stort Parti amerikansk

Arbejdstøj er hjemkommet.

Jaffer, Benklæder og Overtæks-Benklæder.

Da denne Vare er købt for ca. 6 Maanedes siden til betydelig lavere Kurs end den nuværende, ser vi os istand til at sælge den til en meget rimelig Pris.

Nordlandets Handelshus.

Avertør i Nordbornholms Ugeblad!

I frit Salg have

Bomuldsfrokager. Soyasfraa. Palmefager.
Sofoskager. Glutfoder. Melassefoder. Majs.
Byg. Havre og Blandsæd til Ombytning.
Bomuldsfrokager, Soyasfraa og Majs,
alt i gode sunde Varer til billige Dagspriser hos

Allinge Kolonial- & Produktforretning.